

S Z A R V A S

T Á R S A D A L M I é s S Z É P I R O D A L M I L A P.

Szerkesztőség: Kényes utca 175.

Kiadóhivatal:

Nagytemető-utca 519. házszám,
Nagy M. könyvnyomda.

Megjelenik hetenkint kétszer, vasárnap és csütörtökön reggel.

Előfizetési ár:

Egész évre 5 frt — kr — Félévre 2 frt 50 kr.
Negyedévre 1 frt 25 kr. — Egyes szám ára 5 kr.

Hirdetések árszabályszerint vétetnek fel

Egyes számok kaphatók a kiadóhivatalban

Három lap.

A városi tanács egyik elmúlt ülésén élénk vita fejlődött ki a felett, hogy a három helybeli lap közül a város melyik lapra fizessen elő. A vita folyamán több tanácsstag visszás állapotnak tüntette fel azon körülményt, hogy városunknak ez idő szerint három lapja van. Szarvas társadalmának — ugymond — oda kellene hatni, hogy a helybeli hírlapirodalom eme túltengése a kellő korlátok közé szoríttassék, mely akként lenne elérhető, ha az olvasó közönség csupán csak egy lap köré csoportosulna. Az egyik tanácsstag szerint a várostól nem lehet követelni, hogy mindhárom lapra elő fizessen.

»Hát ha még egy fiatalembernek eszibe jut egy negyedik lapot szerkeszteni — mondá — arra is kötelessége lenne a városnak előfizetni?

Ez utóbbi megjegyzéssel kapcsolatosan eszünkbe jut kitűnő képzett-

ségü és tmüveltségü derék volt. községi biránk Tepliczky János nyilatkozata, ki midőn a harmadik lap, a »Szarvas» megjelent s szóba hozatott annak meg vagy meg nem rendelése, így szólt: »A városnak mind a három lapra elő kell fizetni! Egyes ember megleheti, hogy csak egy lapot lámogat előfizetésével, de a városnak erkölcsi kötelessége valamennyi helybeli lapra előfizetni!»

Volt községi biránk tudta azt, hogy a helyi lapok mindmegannyi eszköz a közművelődés előmozdítására.

Amint egy városnak nem lehet hátrányára az, ha mentől több iskolája van, ugy az sem lehet hátrányára, ha több helyi lapja van. Legfeljebb a kiadókra nézve lehet hátrányos, ha verseny fejlődik ki, amenyiben esetleg saját zsebükbe kell nyulniok, hogy a lap előállítási költségeit, fedezzék az olvasó közönségre azonban ebből semmi hátrány nem származhatik. Né-

zetünk szerint egy lap létjogosultságát mindig a pártolás mérve adja meg. Ha pedig a közönség ezt a pártfogást magtagadja, a kiadók ideig óráig fentarthatják még a lapot, de végre is csak kénytelenek azzal felhagyni. Ha a három helybeli lapnak van külön-külön annyi előfizetője hogy fentarthatja magát, csak örülnünk lehet azon, hogy a közművelődés előmozdítására ennyi eszközzel rendelkezhetünk ha pedig egyik-másik előfizetőinek száma nem elegendő, bizonyára szükségtelen minden társadalmi mozgalom a gyengébb kiküszöbölésére, miután az magától is be fogja adni a derekát.

A helybeli lapok között különben a közel multban folytak tárgyalások aziránt, hogy egy erőteljes helybeli lappá egyesüljenek, de az egység nem volt megköthető. Kettő közülök erősen ragaszkodott saját lapjához s kész volt a másik kettőt tetemes anyagi áldozatokkal is átvenni s egy-

T Á R C Z A.

A hosszú éj.

— Humoreszk. —

(Folytatás.)

— Én miattam akár egész nap alhatik nem fogom felzavarni.

Fodros Kajetán ur a korhelyedés után pompásan aludt egész reggel 6 óráig, ekkor felébredt s félálmosan gondolkozni kezdett, hogy mi történt vele? Eszébe jutott az átlumpolt est és éj, gondolatban még egyszer átélte azt; de arra már sehogysem tudott visszaemlékezni, hogy miként került haza es az ágyba. Hiába erőltette emlékező tehetségének rugóit és kezeiket ezzel a kérdéssel sehogy sem tudott dülőre jutni. A visszaemlékezés szálai egészen addig nyultak midőn a külön szobában bruderschaftot ivott két pajtásával de itt elszakadt a fonál. Gyertyát akart gyújtani de nem talált sehoh, gyújtót gyuj-

tott tehát s annak világánál megnézte az órát, a mely mozdulatlanul állott.

— Rejtély, rejtély! — dörmögte, — nem marad egyéb hátra, mint a csillagok állásáról meghatározni az időt, aztán kimeászott ágyából és a szobában tapogatózva elment a szoba ajtajáig melyet legnagyobb ámulatára nyitva talált.

— Hm! — tündött magában — hogy lehettem olyan gondatlan, hogy be sem zártam az ajtót? Aztán kinyitotta és kinézett a szabadban. Odakünn még egészen setét volt, december vége felé járt az idő midőn leghosszabbak az éjek, s így reggel 6 órakor még teljes setétség uralkodik Amugy is nehéz köd borult a földre s egyetlen csillag sem pislogott. Bezárta szobájának ajtaját s tapogatózva visszamászott ágyához belebujt a meleg takaró alá s újra elaludt. Korkelykedésekhez nem szokott testét nagyon megviselte az excedálás és jól esett neki a pihenés, ugy hogy egyhuzamban majdnem déli 12 óráig aludt. Ekkor ismét felébredt, de a szobájában uralkodó pokoli setétségben azt hitte, hogy az alma csak rövid volt s hogy még mindig alvás ideje van.

— Még a 11 óra! — dörmögött s ezzel másik oldalára a fal felé fordult s hosszas hanyolódás után megint csak

elaludt. Ugy délután 4 óra tájban ismét felébredt, teljes setétség volt körülötte. Végzetlen, hosszúnak tettszet neki az éjszaka Éhes is volt már egy kissé mert egész nap mit sem evet, de megnyugodott abban a hitben hogy még nem érkezett el a reggelizés ideje.

A hosszú heverés közben egyik oldalról a másikra fordult a másikról pedig az egyikre, egy egész örökkévalóságnak tettszett neki az éjszaka s bármennyire hanykolódott ágyában, csak nem akart megvirradni és nem birt többé elaludni.

Nem tudta mi baja lehet? Pedig hát nem egyéb baja, mint hogy nem volt semmi baja mert ha mégis legcsekélyebb baja lett volna, jobban esik neki az ágyban való fekvés. Már este 7—8 óra körül lehetett az idő midőn a sok heverés után felkelt. Tapogatózzott s az ajtóhoz ment, kinyitotta és felnézett a csillagtalan borult égre.

Szurok setétség volt mindenfelé. Egyetlen halvány csillag sem pislogott.

Egész napi koplalás után agyonéhezte a hideg fületlen szobában, fogvaczogva vanszorgott vissza ágyához. Egész éjjel nem tudott aludni, háromszor négyszer felkelt kinyitotta a szoba ajtaját, kinyitotta a szoba ajtaját kinézett, de csak nem talált csillagot és nem akart megvirradni.

be olvasztani. Csupán a harmadik lap volt hajlandó csekély kártérítésért feunállásáról lemondani.

De lapjaink eme egyezkedési kísérlete, nem azért történt, mintha károsnak találnák azt Szarvas városára, hogy három ujság lobogtatja benne a közművelődés zászlaját, hanem tisztán üzleti szempontból.

A fennebb említett tanácsülési vitánál az is hallatszott, hogy az egész országban Szarvas város az egyedüli vidéki város, a hol ennyi hirlap van!

Épen kezeink között fekszik Id, Szinnyi József a Magyar Nemzeti Múzeum hirlap-könyvtár órének kimutatása az 1894. évi magyar hirlap irodalomról.

Lássuk mit mond e statistika!

A kimutatás szerint van Deesen 3. Hajdu-Böszörményben 3. Vácson 3 Veszprémben 4. Zalaegerszegen 4. Nagy-Kanizsán 4. Szegszárdon 4. Gyöngyösön 5. Nyitrán 5. Ungvárt 5. Komáronban 5. Szatmár Németiben 6. Szombathelyt lap 7. stb. Pedig ezen városok mind jóval kevesebb lelket számlálnak mint Szarvas. Erre nézve ellenérvül fellehetne hozni hogy, Szarvason ezen városokkal szemben kicsi az intelligencia, mely a lapot leginkább szokta támogatni. De erre kijelenthetjük, hogy, legább lapunknál az iparos és földmives előfizetők száma is folyton a legörvendtesebb módon gyarapszik.

E kimutatásból megtudjuk azt, hogy országunkban 16,325 főre esik egy ujság, míg az amerikai Egyesült államokban 3081 főre, Svajcban 3229. Dániában 6144. Belgiumban 7182. Németalföldön 7528, a Németbirodalom. har. 8519 Franciaországban 7435. Nagy Britanniában 8692. főre esik egy-egy hirlap.

Amerikában nincs oly kis község melynek helyi lapja ne volna. Ott nem is tudnak olyan állapotot elképzelni, hogy a nélkül maradnának. A lapot ott a községben mindenki olvassa a ki olvasni tud. Fentartják a lapot pedig a számos előfizetéseken kívül a hirdetések. Amit nálunk a templomok előtti élő szó, a dobzó és a falragaszok végeznek, azt ott mind a helybeli lapok végzik. És de hogy jutna egy amerikainak az eszébe, azon sopánkodni, hogy mily szeretlen sok lap jelen meg községében!

Bizony tanulhatnánk az amerikaiaktól!

Ráspoly.

H I R E K.

— **A vasuti kisajátítási ügyről.** A békés—csanádi vasut építési vállalata Roszik Mihály és társai panaszára a vasut részvénytársaság igazgatóságához a következő választ intézte. A békés—csanádi h. é. vasut részvénytársaság tekintetes Igazgatóságának Budapesten Válaszolatul.

va f. hó 31-én kelt 42/94 számú becses átiratukra, szerencsénk van Roszik Mihály és társai beadványára és a főszolgabíró urnak a nagyságos alispán urhoz intézett feliratára észrevételeinket a következőekben megtenni Panaszosoknak az említett kérvényben előadott állítólagos sérlemeik teljesen alaptalanok és fizetési kötelezettségeinkre vonatkozó állításaik helytelenek. Ugyanis az érdekeltekkel kötött szerződések értelmében mi 50%-ot a kisajátítás jcg feljegyzése, 50%-ot pedig a hitelesítés után 30 nappal vagyunk kötelezve fizetni nem pedig a vasut megnyitása alkalmával a mint az az illető kisajátítást szenvedők előadják, kötelezségeink első részének nemcsak hogy eleget tettünk, de méltányossági okokat tekintetbe véve a legtöbb helyen 80%-ot fizettünk daczára annak, hogy különösen Szarvason még az első részletfizetés feltétele sem teljesült, a menyiben t. i, a kisajátítási jog feljegyzése, daczára annak hogy kérvényünket hónapokkal ezelőtt beadtuk es ismételt sürgetéseink után sem vitetett keresztül, illetve az erre vonatkozó végzés most sincs kezeink közt. Bár a második részletet csak a hitelesítés után volnánk kötelesek megfizetni ennek megfizetésével sem fogjuk bevárni a szerződés szerü határidőt hanem azon vagyunk, hogy a kisajátítást szenvedtek mielőbb jussanak pénzükhöz. Korábban természetesen nem teljesíthetjük a végleges fizetést, mint a midőn az összes végleges felmérési adatok birtokában. Itt is külső munkák már hosszabb idő óta befejezvék s most a tervek felrakása és a kiszámítás folyik. E hó végén remélhetőleg be lesz fejezve e munkálat és akkor kifizethetjük a hátrálékos összeget és elintézzük az összes függő ügyeket. Panaszra vagy elégedetlenségre nincs ok, s e vasut kisajátítási munkálatai minden felmerült nehézségek daczára is sokkal gyorsabban fognak

Kegyetlen éhség gyötörte és valahányszor felkelt mindannyiszor megfázott nem tehetett tehát okosabbat mint visszabujni a meleg ágyba és megvárni a reggelt. De a reggel csak nem akart megjönni, mintha csak fővárosi omnibuszon jött volna annyira késett. Ugy tetszett neki mintha a nap és az éj összeolvadt volna egy örökkévalóságig tartó éjszakába.

Fekvése kinlódás és hanykolódás volt Reggel 6 óra felkelt s kinézett. Pokoli sötétség és néma csend volt. Ujra lefeküdt, de aludni nem volt képes.

Egészen összegyötörve az éhségtől kimerülve végre álom borult szemeire reggel 8 óra felé és csendesen pihent egész délig.

Mig Kajetán ur az éhséggel és álmatlansággal küzdött azalatt a XII-ik kerületi járásbírósnál nyugtalankodni kezdtek szokatlan elmaradása miatt. A járásbírósnak hivataloslag már első nap kereste az irodatiszlet lakásán, de a házmester válaszával, hogy a ténsur gyengélkedik és még alszik megnyugodva tért vissza a hivatalba s tette meg a jelentését, de midőn másnap sem jött a rendes és pontos Fodros Kajetán a hivatalba, aggódni kezdtek miatta.

— Hátha beteg?

— Talán megkapta a influenzát.

— Vagy nónába esett abba a furcsa betegségbe, midőn az emberek lefeküsznek s napokig alusznak, némelyek csak akkor ébrednek fel, midőn már meg vannak halva.

— Avagy öngyilkossá lett?

— Talán valami merényletnek esett áldozatul?

— Hátha sikkasztott?

Ezek a kérdések gyors egymásutánban merültek fel s az aggodalom komoly jelleget öltött. Az ismételten kiküldött hivataloslag azt jelentette hogy Fodros Kajetán ur 2 nap óta nem rozdult ki a szobából, szobájának ajtaja belülről zárva van, s ismételt zörgelésre sem ad magáról életjelt.

Most már bizonyosra vették, hogy Fodros urat valami komoly baj érte.

A járásbíró déli 12 óra tájban egy hivatalnokot küldött ki ebben az ügyben.

A tulbuzgó hivatalnok azonnal megtette a legerélyesebb intézkedéseket. Értosította rögtön a rendőrséget és telefonoztatt a mentőknek.

A rendőrségi közeg azonnal megjelent a helyszínén a mentők is oda robogtak.

A három szunyog-utcza megtelt kíváncsi tömeggel mely feszült kíváncsisággal várta a történendőket.

Fodros Kajetán hosszú álmából déli 12 órakor annak lármájára ébredt fel, hogy

megtelt az udvar emberekkel. A rendőrök a kis szoba ajtaján erősen zörgettek.

— Szent Isten! — gondolá magában borzadozva Kajetán talán rablók törnek be hozzám éjnek idején, s nagy féltében jobban összehuzódott és fejére huzta a takarót.

De mivel nem adott életjelt magáról, a rendőrtiszt betörtette az ajtót egy lakatossal.

A nagy robajra Kajetán ur egészen elrémülve tele tudóval kiáltani kezdett:

— Segítség! Rablók!

A rendőrök és mentők a halálra ijedt Kajetán ágyához léptek, lehúzták róla a takarót. Kajetán ur rugott, kapálózott és egyre ordított:

— Segítség! tűz van!

— Szegény ember szólt szónakozóan

az egyik rendőr, — talán megbolondult?

Azután a mentők vették ápolás alá, megmosdatták eczetes vízzel szájába erősítő folyadékot öntöttek s így aztán nagy nehezen magához térítették. Ekkor kezét homlokához téve, körülnézett fényes verőfény ömlött be kis szobájába a nyitva hagyott ajtón.

— Mi történt velem? kérdé ijedten.

— Én is azt kérdem öntől, kollega, — szólt a kiküldött járásbírósnak a tisztvisel

befejeztetni, mint az utóbbi években épült, bármely vonat is. Egyes érdekelt birtokosok csekély értelmiségének tulajdonítható csak, hogy folyton elégedetlenkednek és a jelen esetre jellemző, hogy még olyanok is panaszkodnak, kik már teljesen kártalanítva lettek, mint Darabos György s olyanok is beállnak a panaszok közé, kiknek már 80%-ot fizettünk, mint Kolompár György és mások. Szerencsénk van tehát felkérni a t. részvénytársaságot, hogy jelen nyilatkozatunkat a nagyságos Alispán urhoz felterjeszteni sziveskedjék azon kérelemmel, hogy ilynemű indokolatlan panaszokat annál és inkább el utasítani kegyeskedjék, mivel a vármegyénél 4% kamatozás mellett hagyunk a kisajátítás keresztülvitelére biztosítékot, még mi 6%-os fizetünk az érdekelteknek és így első sorban saját érdekünk kívánja meg a még függőben lévő ügyek gyors lebonyolítását. Kifüggő tisztelettel: a békés csanádi h. é. vasut építő vállalata nevében Pollacsek Mihály s. k. E jelentést a megye alispánja a következő rendelet mellett küldte le a szarvasi járás főszolgabirájához: »Tek. főszolgabíró urnak, Szarvas. Oly felhívással küldöm meg a Békés—Csanádi h. é. vasut építőjének nyilatkozatát, hogy annak tartalmáról a panaszosokat értesítse s egyszersmind figyelmeztesse őket arra, hogy amennyiben szerződés szerű jogaikat érvényesíteni ohajtják, leghelyesebben teszik, ha beperelik a vállalkozót. Gyulán 1894. febr. 14-én alispán helyett Dr. Fábry Sándor várm. főjegyző.

— A földmívelési m. kir. miniszter Benczur Sándor szarvasi lakos okleveles gazdaszt Békésvármegye szarvasi járására, az állandó gazdasági tudósítói tiszttel bízta meg.

— Törvénytörvény. Mlinár Pál ellen, kirod megirtuk, hogy folyó év január 25-én

Kriska Mihályt, egy vasvillával úgy fejbe ütötte, hogy az rögtön meghalt, a bünvádi vizsgálat befejeztetvén, halált okozó súlyos testi sértés büntette miatt nevezett vád alá helyeztetett.

— A helybeli iparoskör, mint mindenévben úgy ezidén is megünnepeli mártius 15-ikét. Az ünnepély alkalmi felolvasásokból és közvacsorából fog állani.

— Békésvármegye törvényhatósági bizottsága mint már jeleztük f. hó 26-án rendkívüli közgyűlést tart. A közgyűlésen városunkat érdeglőleg a következő ügyek fognak tárgyalatni; 1. Szarvas község kérelme a közbirtokossággal kötött egység végrehajtásához szükséges költségek a már bejelentett feltételek mellett való felvehetése iránt. 2. Szarvas város jóváhagyás végett bemutatott tűzrendészeti szabályrendelete. 3. Szarvas község előjáróinak kérelme az 1893. évi tulkiadások utólagos jóváhagyása tárgyában.

— Két új bolygót fődözött fel január hé 29-én az égbolt fényképfelvétele utján a nizzai csillagvizsgáló intézetben Charlois Naprendszerünk e legújabbban bejegyzett két kis égitestét egyelőre 1894. AT és AU. jelzékkel anyakönyvelték.

— A szarvasi járási uti bizottság az 1894—96 évre következőleg alakult meg. Községi képviselők: Bankó György, Klenk József, Melis Mátyás. Előjárósági képviselő: Csapó Soma. Mérnök: Deutsch Arthur.

— A szarvasi iparos-kör tisztikara az 1894 évre a következőleg alakult meg: Tiszteletbeli elnök Salacz Ferencz, tisztikár Dr. Salacz Oszkár, elnök Opauszky István, alelnök Babák Márton, jegyző Sörös Károly, másodjegyző Oravecz István, pénztárnok Pribelszki Pál, gondnok Ribárszky János, könyvtárnok Gaál András másodkönyvtárnok Glózik János. Választmányi tagok: Darida Mihály, Sárkány Pál, Ifju

— mi történt önnel, hogy két nap óta nem jött hivatalba?

— Két nap óta? — kérdezte csodál-

— Igen, két nap óta, — erősíté minden kétséget kizáró hangon a kiküldött hozva Kajetán ur. kollega.

— Hát micsoda nap van ma? kérdező övekvő csodálkozással és elhüledező ijezéssel Kajetán ur.

— Szerda.

— Sze-sz-szerrrrdaaarararara.

— Igen, szerdarararara erősíték ne-
tve a többiek.

— Szent Isten! — hiszen én hétfőn este vacsoráltam utoljára disznókarmonádlit és azóta nem ettem egy falatot, itt tétlenül hevertem volna?

— Ugy vagyontatódik — erősíté a házmester.

— Bizonyára nónája volt szegény kollegának, — szólt részvétellel a kollega kollegája.

Volt ám ficsfírizó fisekhányó eleven ördögöm, de nem nónám, hiszen nem tudtam aludni s a sok heveréstől már oldal-fájást is kaptam, jaj, jaj, jaj...

— De hát mit csinált olyan sokáig egyhuzamban?

— Mit-e? hát feküdtem, kinlódva

hánykolódtam álmatlanul, nem tudtam aludni és nem akart hajnalodni, de hogyan történt ez meg velem? Valóban megfoghatatlan rejtély.

A házmester aztán elbeszélte hogy hozták baza, hogyan vezették fel stb. Csak azután vették észre, hogy a szoba ablaka be van ragasztva és sűrűn le van függönyözve.

Kajetán ur elméjében a rejtély setéte most már derengeni kezdett. Tisztában volt a helyzettel önmagával és az őt hazakisérő két czimborával, mert dühösen felugrott és felordított:

— Huh! azok a gazemberek követték el velem ezt a gonosz tréfát.

Erre a felfedezésre harsogó kaczagás töltötte be a szobát.

A rendőrök mentők majdnem felfordultak a nagy nevetéstől.

Csak Fodros Kajetán nem nevetett dühösen forgatta szemeit s kezeit, ököltre szoritva tehetetlen dühében felkiáltott:

— Sohasem fogok többé a »Töknyol-czas«-ban vacsorálni!

Halifax

Adamovics János, Battyán János, Laurik István, Brauner György, Popjak György Bányász János, Gulyás Márton, Brachna János, Sárkány Ferencz, Révész László, Demcsák János, Slosszer János, Holub János, Pribelszki István, Pricz János, Józsa József, Belopotoczki István, Litauszki Pál, Roszjarovicz István, Kántor Sámuel, Darida János, Dauda János. Póttagok: Gercsák György, Kondacs Sámuel, Gyurik János Csernak István.

— Elhaltak városunkban. Febr. 11-én özv. Kiszely Mártonné, Janurik Mária 68 éves, Huba Pál 1 és fél éves, Mácsánszki György 10 hónapos, Tonka Anna fél éves Szalontai Mihály 10 hetes, Czinkoczki Pál 66 éves, Gyekiczki Mihályné, Czigliéczki Anna 63 éves, 14-én Varga János 2 és fél éves, Bracsok János 3 éves.

— Az antipyrin antifebrin és phenacetin hatása. A közönség körében általános el van terjedve az a rosz szokás hogy némely jelentéktelen gyögyszert, orvosi rendelet nélkül is használ. Ezek közé az ugynevezett házi-gyögyszerek közé tartozik különösen az antipyrin az antifebrin és a phenacetin a mely mind a három rosszkor és kelleténél nagyobb mennyiségben használva nagyon káros hatással lehet a szervezetre. Az angol orvosi egyesület therapeutikus bizottsága kérdést intézett az angol orvosokhoz, hogy nyilatkozzanak az említett gyögyszerek hatásáról. Igen sokan mondták el véleményüket, és es kiderült hogy az antipyrinnél nem kevesebb mint 160 esetben fordultak elő, rövid idő alatt ilyen káros hatások mint gyengeség sorvadás, görcsök, szellemi el-fogultság, szivgyöngeség, izzadság, vese bántalmak, megnémulás 24 órara, légzési nehézségek, kiütések stb. Ezek a hatások annál erősebbek voltak, minél nagyobb volt a bevett adag. Az antifebrinnél egy harmadgramnál nagyobb adagok után oly csodálatos gyorsasággal áll be az erők hanyatlása, hogy valósággal életveszedelemmel járt, sőt egyes esetekben halált is okozott. Hét esetben a phenacetinnél is hasonló tünetek következtek be.

— Rendőri hírek. Klein Izsák szarvasi lakos kárára ennek vegyeskereskedő üzletéből f. hó 11-én éjjel előre megbeszélt tervszerint 20 frt készpénzt négy fiatal iparos segéd ellopott, s a lopott pénzt még az nap éjjel elmulatták. A rendőrség azonban nyomukra jött s az esetet a m. kir. járásbíróshoz feljelentette, hol is a jól mulatás keserű ize be fog következni. Ugyan csak f. hó 11-én éjjel Pataki Róza kárára kisebb értékű aprójószág lopatott el.

— Világnapló. Érdekes vállalat élére állott ismét a »Telefon Hirmondó« szerkesztője J. Firág Béla budapesti hirlapíró. »Világnapló« czimen oly hetilap jelenik meg szerkesztésében február hó elején mely eddig páratlanul áll a maga nemében. A hírek lexikonja lesz ez, vagyis hetenkint összegyűjti a hét folyamán a világsajtóban megjelent összes érdekes híreket és cikkeket. A rendkívül érdekesnek ígérkező hetilap előfizetési ára egy évre 6 frt, fél-évre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr. A pénz a »Világnapló« kiadóhivatalának küldendő Budapest, IX., Rákos-utca 2. Az új vállalatot melegen ajánlhatjuk olvasóink figyelmébe.

— A »Szabad Szó« képes politikai napilap legújabb kedvezményei. A »Szabad Szó«, melyről talán már fölösleges elmondani, hogy a legjobb és a legolcsóbb magyar napilap, hetenkint »Koszoru« czimvel egy rendkívül gazdag és előkelő tartalmu, képekkel díszített szépirodalmi betilapot ad mellékletül. Továbbá »Kalapács« czimvel maró és csipős élektől duzzadó élelzetet mely hetekint talányt is közöl és a megfejtők között 52 Józsi sorsjegyet és 52 kötet szépirodalmi követ sorsol ki. Ezenkívül még a következő páratlan kedvezményekben részesíti előfizetőit: Azok az előfizetők a kik a »Szabad Szó«-ra az egész 1894. évben keresztül előfizetnek oly módon hogy az előfizetési összeget negyedévenként küldik be, megkapják. 1. A »Magyar Történeti Album«-nak már megjelent kötetét nyomban a mint az első évnegyedi előfizetést beküldik, 2. A pünkösdkor megjelenő »Irók és művészek Albuma« és »Közigazgatási Album« közül azt, a melyet maguk választanak. 3. A »Magyar Történeti Album«-nak karácsonykor megjelenő 2-ik kötetét. 4. A »Szabad Szó« 1895 évre szóló karácsonykor megjelenő nagy képes naptárát. Előfizetési ár: Egész évre Budapesten 10 frt vidéken 12 frt. Fél évre Budapesten 5 frt vidéken 6 frt. Negyed évre Budapesten 2.50, vidéken 3 frt. Az előfizetési pénzek a »Szabad Szó« kiadóhivatalához (Teréz-körút 41 szám alá) küldendők. Jegyzet: Nem előfizetőknek a díszes kötésű 50 pompás színes képet tartalmazó Magyar Történeti Albumok egyes, 150 oldalra terjedő kötetét kötetenkint 2 frt bolti árért megküldjük.

Irodalom és művészet.

A »Regény Szalon« 5-ik száma fekszik már előttünk ami ismét alkalmul szolgál nekünk arra, hogy a kiváló tartalmu pompás kiállítású és füzetenként 80 hasábra terjedő szépirodalmi folyóiratról a legszívesebben emlékezzünk meg. — Hogy mily híven teljesíti Zempléni P. Gyula a lapja s maga elé tűzött programot, mely szerint az ide en nemzetek le elesebb irodalmi termékei e mu a ja be haz nk nyelvén azt az eddig megjelent füzetek óriási anyagalmaza igazolja a legfényesebben. A francia a spanyol a regényirodalom e nemzetek legeső íróva van képviselve, Daudet Pedro de Alarcon és Rodziewicz Mária azok, kik a »Regény Szalon«-ban együvé kerültek és »Az evangelistanó«, a »A tékozló«, »Szerelemből« az a 3 nagy regény, melyek már magukban felérnek a folyóiratnak egész évi előfizetési árával. Coppée Sladek, Vill Carleton Hammerlina, Proels Steccheli a poéták kik a francia, cseh, amerikai, német és olasz Parnassuson is fejedelemnek. A »Regény Szalonban« bemutatott jobbára nagyszabású költemények különlegességgé tették e folyóiratot már eddigelé is, mert nem volt még nálunk szépirodalmi vállalat mely feladatánál tüzte volna maga elé, hogy az idegen költészet gyöngyeit ily tömegesen mutassa be. Sudermann Herman, Weisz Juliau, Mrazavicz Milena, Juhani Aho, Baranzewick K, a német bosnyák finn és orosz novellairodalom mesterei kik egy-egy remekszép elbeszéléssel vannak képviselve. — A leg-

közelebbi számban már új regény kezdődik Neerának, az olasz ironok legelsőjének »Isten veled« czimű regénye melyet a »Regény Szalon« olvasói számára megszerzett hogy azt mindjárt »Juliette válása« Feullet kitűnő vigjátékának a mostani számban történt befejezése után bemutathassa. — A »Regény Szalon« kiadóhivatala (Budapest, Népszínház-utca 26 sz.) a régi számokat folyton pótolgatja és így az ujonnan belépő előfizetők az egész évfolyamot bármikor megszerezhetik. — A lap előfizetési ára negyedévenként 2 frt. Mutatványszámok bárhova szívesen küldetnek.

Közigazdaság.

A gyümölcsbor (cider) készítéséről.

Az alma törköly összeállása miatt a mustot nem eresztene jól ki, azért a sajtóba minden 10 ctm. magas törkölyrétegre egy tölgyfavesszőből font cserényt alkalmazunk mely mintegy alag csőül szolgál s a must kiszivárgását elősegíti. A tölgyvesszőből készült cserényeknek az az előnyük is van, hogy a mustnak némi cseresavat kölcsönöznek a mire a bor tisztulásánál nagy szükség van.

1000 gramm alma átlag 830 gr. vizet, s 120 gr. oldható anyagot tartalmaz, ezekből 950 gr. mustot kellene nyerni, ezt azonban a mi sajtolási eljárásunkkal elérni sohasem fogjuk, hanem 60—70 % lével meg kell elégednünk.

Az első sajtolásból kapjuk az első osztály mustot.

A sajtóból kikerült törköly még sok levét tartalmaz, azért azt kádakba töltjük s minden hectolitert 25—30 liter vízzel leöntünk, 12—15 óráig állani hagyjuk aztán újból kisajtoljuk.

Ez a II. osztályú az u. m. ois ciáer, mely sokkal gyengébb az elsőnél azért azt hamarabb kell elfogyasztani.

A második osztályú must az egész mennyiségnek $\frac{1}{3}$ s az első osztály $\frac{2}{3}$ -ad

(Folyt. köv.)

Vasuti menetrend.

I. Szarvas-Mezőtúr

Induló-vonatok.

7415. 7411. 7413.

reggel d. e. d. u.

3.45. 9.33. 1.55.

Érkező-vonatok.

7416. 7412. 7414.

reggel délbe este

8.33. 1.21. 5.44.

II. Szarvas-Mezőhegyes.

(Érvényes a megnyitástól kezdve.)

Induló vonatok.

8112. 8114.

reggel d. u.

4.10. 1.43.

Érkező vonatok.

8111. 8113.

d. u. reggel

1.42. 8.59.

Felelős szerkesztő: Mihály József.

Kiadó: Sápsszky János.

Nyílttér.*)

Med. univ.

Aösszes gyógytudományok tudóra

Az fővárosi Szt. Rókus-kórház volt második orvosa.

Dr. PETŐ LIPÓT

fogorvos

szolnok, Szapáry- utca 1505. Tere-

bély-ház.

Foghuzások Fájdalom nélkül, ké- az

(Bromæthyllel)

Fogtömések-plombirozás.

Műfogak készítése.

*) E rovatban közlöttéknek sem alakja sem tartalmáért nem vállal felelőséget A szerk.

Mindenféle köhögést

hurutos bántalmait a légzőcsőnek és gégefőnek, valamint a tüdőnek továbbá a lélegzési nehézségeket, szűk mellűséget, asztmát, elnyúlkosodást, görcsös és száraz köhögést rekedtséget, torokcsiklanáozást, kezdődő mellbetegségeket a leggyorsabban távolítja el, a már évek óta legjobbnak bizonyult orvosi rendeletre készült és orvosilag ajánlott szer a Szent György Thea. Egy csomag: 50 kr. a hozzá tartozó Szent György hurutpor egy dobozza pedig a legpontosabb orvosi használati utasítással együtt szintén 50 kr. A javulás már egy pár mulva észlelhető. Két csomagnál kevesebbet nem küldünk. Postai küldeményeknél 20 kr. csomagolási és fuvarlevél díjjal több küldendő. Minden rendelmeny egyenesen a Szent György gyógyszerárba küldendő Bécsbe V/2 Wimmergasse 33. E gyógyszerek árai postautalványon előre küldendők be.

DR. RDE A NÁLÓ!

Brachna Istvánnak

526. szám alatt van egy

nagy lakása

h a s z o n b é r b e

több évre kiadó.

A lakás áll: 3 nagy szoba

nagy konyha, 2 kamra, pincze és padlásból. Értekezhetni bármikor

A tulajdonossal.